

vera i politika

zoran đerić

1)

HOĆU SVE DA ZABORAVIM. Neka mi ova pesma bude prva. Ova žena poslednja. Ruke da su mi neveste. Slova i crteži na zidu nepoznati. Ovo da mi je prvi hleb i umak. Nepoznat ukus i bol u stomaku. Da otkrijem što otkriti moram: iznenađen, pa radostan.

I mene da svet iznova upozna i voda uvek nepoznatog kupa. Draz počinjanja golica me nestrpljivo. Hoću li greške ponoviti? Šta li će me sada privlačiti, odnosno odbijati? Mogu li se i ja ponovo roditi, tj. vaskrsnuti?

2)

VERUJEM da još ima mesta odsečenih od sveta. I sam sam, poprilično, pomaknut. Do mene ne dopiru uobičajene padavine. Ne pogađaju me glasine i nesrećne sudbine. Sam sebi sam dovoljna poledica i posledica. Oluja posustala. Sunce na zalasku/izlasku.

Ne verujem da će više biti snage. I ja sam već otopljen. Stići ćeš bezbedno u pravcu u kom si se uputila. Ako ne ovog vikenda, onda sledećeg. Ja sam bio tvoja poslednja snežna mećava, lavina, grudva na grudima, zastoju u grlu.

3)

TVOJA LEPOTA je bila početak mog užasa. Jedni bi to nazvali **strašću** a drugi **katastrofom**.

Pristajao sam na **to** i bio u stanju sve da podnesem — jer sam te voleo, jer sam žudeo za tvojim rukama: bilo da me grle ili da me udave.

Zaprepašćena si, verujem, što otmenoj formi poezije namećem brutalni sadržaj. Neću da te lažem: ja sam izopačen i bludan. Želim da potvrdim svoju ljubav, čak i u smrti svakog svog stiha.

4)

izbledeh: izbliza samo sam izbočina

•junska jabučica samo sam u grlu

kako i kakav kovčežić koristiti

leći i lepotu lučiti

nemušt njišem se

5)

NE MOŽEMO IZVUĆI IZ MRAKA nju začudenu i tihu. Sa osećanjem krivnje, kad smo bili jedno pored drugoga, ta devojka, obasjana mesečinom, okrenula se prema meni: Hajde, da predemo u vodu!

Zatečen: nisam ja prihvatio za kosu, dok kap po kap ronile su njene oči. Očekivao sam da je ugledam u mlazu. Kao kad smo bili jedno i zbog stida uzbudivali se samo u snovima i skidali u duši. Čist, ma kako bolno trajalo!

6)

NEMA PESNIKA — slažem se sa Stahurom, ali ima poezije («Stiša se vetar, gospodar najstarije tužaljke», Bonfoa). A ja drhturim i dalje sam, bez ljubavi, bez prave podrške: širim ruke — na njih sleće lišće, opadaju vrapci.

Iako metafora nije jedini razlog postanka stvari, već žena rascvala — ljubljena, objubljena, pa izbegavana — želim da sam u njoj, jer nije joj potrebna duhovna krutost, već slobodno rasprskavanje, liirsko samozadovoljavanje. *

7)

USPAVLJUJEM SE, kad pišem: **disanje je tiho sagorevanje**. Budim se u snu. Nadraženi su mi mirisni nervi, kvržice živca, čeonni sinusi su stegli nosno krilce — ne mogu da dišem. Pokušavam da se uspravim, da otvorim sve svoje pore za upijanje svetla i vazduha, pri tom sam nalik na stablo koje, jednom posećno, nikada se više ne može vratiti u provobitni položaj; stablo koje skoro i ne postoji, postoji samo sećanje na grane, sa čvorovima, s lišćem na vrhu i umiljatim puzavicama. . .

8)

KREĆEM SE U NEPOZNATOM PRAVCU. Zaudaram: na znoj, na spermu, na mastilo. Pod uticajem Meseca i mraka. Nezavisno od mene drveće raste: grančicama, peteljčkama, listovima. Pod uticajem Sunca, zemlje, vode i vazduha. I miriše.

Plodovi su različiti. Poređenje — manje ili više (ne)uspelo, kao kolač s trešnjom. Baksuzi će uvek zagristi u košticu. Srećni će pronalaziti samo slatka mesta. A ja: ja bih voleo da sam šuplja stabljika koju više ne ujeda /ne izjeda srčika.

9)

Bežiš od ljudi, neiskusano, u dobok san.

Neobičnost se ne gradi rukom, niti na neki drugi način.

Prenočište u kome prespavao bi ružno vreme, davno je već oronulo.

*Griši me, ili te obuzima dremež?
Griši me, ili te podseća običaj?*

Okrenuo sam se od iznenađenja.

*Čarolijom zaodenu
oglušicu se.*

10)

VERA / NEVERA — ženska dubina u telu, muška snaga na rečima. Ja želim taj jezik/telo. Ja volim to telo / jezik. **Plodovi podsvesti**, primećuje Jules Laforgue. **Poetika sanjarije**, primećuje Gaston Bachelard. Svejedno.

Pripiro sam se uz tebe kao košulja koju ne smeš skinuti jer ti je jedina i ti si jedina i ja sam jedini. To nam je ostalo. Želim da liznem jezikom kap kiše na tvojim očnim kapcima. Tako se može sačuvati ljubav (ili sažaljenje). Svejedno.

11)

U GRADSKOM SAM AUTOBUSU punom milicije. Uskočio sam unutra, u poslednjem trenutku. Izbegavši pljusak nisam mogao izbeći stisak i sparinu. Sve to me obililo obilnim znojem i nestrpljenjem.

Vozim se gradskim autobusom: Novi Sad — Paragovo. Škripi kao da se vozim u sanduku. Izlazim na poslednjoj stanici u Sremskoj Kamenici, na groblju, gde stanujem, kao podstanar.

12)

PLAVIČAST DIM nastaje pri sagorevanju cigarete a žučkast izbacujem iz usta. Prvi je tanji i podiže se više. Gušći izbacujem iz pluća; on se sporije podiže. Jedan ide u udesno a drugi ulevo. Oba se podižu gore prema tavanici, ka sijalici i tu zamiru, kao noćni leptirovi. Ne pravim kolutove. Pućakam na sve. O čemu razmišljam? O stvarima običnim. O tome kako sam izgubio veru. Veru? Šta hoćeš da kažeš? Ne vredi. Sve je već rečeno. A što je rečeno — uzalud je rečeno.

TUMAČ:

ВѢРА, fides, koja se daje da se ne bi trebalo boriti za što; smatranje da je nešto tačno ili stvarno, ili da će se ostvariti; uverenost, uverenje; zadata reč, zakletva, dogovor, vernost; žensko ime; vjera — zahtjev saveza; vjera u riječ koja je postala tijelo.

ПОЛИТИКА list koji izlazi svakog dana. Ali mene je zadesio samo jedan: ponedjeljak, 19. decembra 1988. god. Rukopisi, kao ni ona, ne vraćaju se. Uskraćena mi je pretplata, oduzeta VERA, ostavljena POLITIKA. Sebičnina je ponoć u vozu Beograd — Novi Sad. Nemušta.